Mikrodatautbytet i Intrastat

Sedan januari 2022 gäller EU:s förordning om europeisk företagsstatistik (EU) 2019/2152, vilken innebär att medlemsstaternas statistikmyndigheter ska utbyta mikrodata om utförsel av varor mellan EU-länderna.

Syftet med mikrodatautbytet (MDE) är att förbättra kvaliteten i statistiken över handeln mellan EU:s medlemsstater och samtidigt minska företagens uppgiftslämnarbörda. Genom utbytet kan ett medlemsland använda ett annat medlemslands uppgifter om utförsel som underlag för att framställa statistik över införsel.

Mikrodatautbytet är idag en etablerad del av EU:s statistiksystem för handel med varor. Utbytet sker månadsvis mellan medlemsstaterna enligt gemensamma tekniska och rättsliga regler som fastställts inom ramen för den europeiska företagsstatistiken.

Målet med moderniseringen av Intrastat är att:

- minska företagens administrativa börda,
- säkerställa hög kvalitet och tillgänglighet i statistiken
- skapa effektivare och mer flexibla produktionsmetoder för de nationella statistikmyndigheterna.

Erfarenheterna från de första årens tillämpning visar att mikrodatautbytet kan användas som en viktig källa vid framställning av införselstatistik. Flera medlemsländer har redan kunnat minska eller förenkla insamlingen av införseluppgifter genom att kombinera mikrodata från andra medlemsstater med nationella datakällor. I Sverige har MDE-data börjat användas vid skattningar av handel under införseltröskeln, vilket bidrar till förbättrad kvalitet i statistiken på land- och varugruppsnivå. På sikt är målsättningen att uppgiftslämnarbördan för företag som rapporterar införsel ska minska genom att tröskelvärdet för införsel kan höjas.

Mikrodatautbytet bygger på principen att samma uppgifter inte ska behöva samlas in flera gånger. Eftersom ett lands utförsel motsvarar ett annat lands införsel kan uppgifter som redan samlats in för utförsel användas av mottagarlandet för statistikändamål. Utförseluppgifter har generellt visat sig hålla hög kvalitet och lämpar sig därför väl som källa för framställning av införselstatistik.

Alla statistikmyndigheter som deltar i utbytet är skyldiga att vidta nödvändiga rättsliga, organisatoriska och tekniska skyddsåtgärder för att säkerställa sekretess och skydd av de utbytta mikrodatauppgifterna.

Läs mer i:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152 om europeisk företagsstatistik. Regulation - 2019/2152 - EN - EUR-Lex

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1225 om arrangemangen för datautbytet mellan medlemsstaterna. Legislation - International trade in goods - Eurostat